

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан юридичного факультету

_____ Т.О. Коломоєць
(підпис) (ініціали та прізвище)
« _____ » _____ 202__

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Юридична психологія

підготовки бакалаврів
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 081 Право
освітньо-професійна програма Право

Укладач /Укладачі: Титаренко Марина Володимирівна, PhD, старший викладач

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від “ ____ ” _____ 202__ р.
Завідувач кафедри _____

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету _____

Протокол № _____ від “ ____ ” _____ 202__ р.
Голова науково-методичної ради
факультету _____

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Погоджено

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 08 Право	Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
Спеціальність 081 Право	Загальна кількість годин –90	Цикл дисциплін вільного вибору в межах спеціальності	
Освітня програма Право		Семестр:	8-й
	Лекції	20 год.	
	Змістових модулів – 4	Практичні	
	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	20 год.
Самостійна робота			
70 год.			
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Юридична психологія» є підготовка висококваліфікованих фахівців, які володітимуть методологією наукової та психологічної діяльності, здатних забезпечити ефективне використання сучасних психологічних методів для попередження вчинення правопорушень, застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики.

Завданням курсу «Юридична психологія» є:

- ✓ отримання поглиблених знань про етичні, психологічні основи ділового спілкування, його норми й правила шляхи застосування на практиці;
- ✓ формування навичок аналізу конкретних ситуацій, розпізнання комунікативних типів людей, що проявляються під час ділового спілкування; щодо спілкування з різними людьми й аудиторіями у професійній діяльності; будувати тактику виступу і аргументації;
- ✓ оволодіння системою способів та засобів ділового спілкування, його стратегіями, вміле обрання відповідно до психологічних і соціокультурних особливостей співрозмовника, до норм і правил гуманістичної етики

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.</p> <p>ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.</p> <p>ПРН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.</p> <p>ПРН5. Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.</p> <p>ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.</p> <p>ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем,</p>	<p>Поточний контроль здійснюється шляхом виконання таких обов'язкових видів роботи, як виступ з питань певної теми розділу на практичному занятті; доповідь з проблемної тематики з презентацією; участь у обговоренні дискусійних питань; письмова контрольна робота, та додаткових видів роботи - участь у ділових (ситуативних) іграх; робота в групах; участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, тощо); завдання творчого характеру</p> <p>Підсумкові контрольні заходи проводяться по</p>

<p>пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.</p>	<p>завершенню семестру та мають дві складові - письмова відповідь на заліку та захист творчого проекту.</p> <p>Добір балів – можливість для здобувачів, які пропустили заняття з поважних причин показати отримані знання.</p>
--	--

Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальний курс з «Юридична психологія» насамперед, прослідковується з такими юридичними науками, як кримінальне і цивільне право, кримінальний і цивільний процеси, кримінологія і криміналістика. Так, кримінальне право, досліджуючи питання, пов'язані із суб'єктом злочину і його суб'єктивною стороною, осудністю, мотивом злочину, виною, вчиненням злочину в стані сильного душевного хвилювання, доведенням до самогубства тощо, — не може обійтися без використання положень юридичної психології. Зокрема, дані психології сприяють визначенню віку кримінальної відповідальності, покарання тощо. Юридична психологія взаємопов'язана і з процесуальними науками (кримінально-процесуальним і цивільно-процесуальним правом). Дослідження проблем доказування, внутрішнього переконання судді, процесуального статусу учасників кримінального процесу тощо не може бути здійснене без залучення даних психології. У цьому плані набули розвитку «психологія показань свідків», «психологія внутрішнього переконання», «психологія потерпілого чи обвинуваченого» та ін. Існують тісні зв'язки між юридичною психологією і криміналістикою. Криміналістика служить цілям розкриття, розслідування, судового розгляду і попередження злочинів, а також розробляє оптимальні прийоми і методи збирання, дослідження, оцінки і використання доказів. Тому криміналістика максимально використовує дані психології. Юридична психологія сприяє розробці тактичних прийомів, заснованих на використанні на необхідному рівні психологічного впливу, що дає змогу встановити психологічний контакт, викрити неправду, актуалізувати забуте.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Предмет, завдання і система юридичної психології

1. Предмет юридичної психології. Завдання юридичної психології.
2. Розвиток і становлення юридичної психології.
3. Система юридичної психології.
4. Зв'язок юридичної психології з іншими науками
5. Система методів юридичної психології

Змістовий модуль 2.

Психологічна характеристика юридичної діяльності

1. Психологічна структура юридичної діяльності
2. Психологічні особливості юридичної діяльності
3. Соціально-психологічні аспекти юридичної діяльності
4. Вивчення і оцінка особистості, яка цікавить юриста

Змістовий модуль 3.

Правова психологія

1. Правова соціалізація
2. Правова соціалізація і правослухняна поведінка особистості
3. Психологічні умови дієвості правових норм

Змістовий модуль 4.

Психологія злочинного діяння

1. Психологічні причини злочинної поведінки
2. Психологічна структура злочинного діяння
3. Психологічні наслідки здійсненого злочину

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин		Лекційні заняття, год		Практичні				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
		о/д.ф.	з/дист.ф.	о/д.ф.	з/дист.ф.	о/д.ф.	з/дист.ф.					
1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11	12
		о/д.ф.	з/дист.ф.									
1	15	4		2		2		11	13	8	8	16
2	15	8	4	4	2	4	2	7	11	8	8	16
3	15	8	4	4	2	4	2	7	11	7	7	14
4	15	4	2	2		2	2	11	13	7	7	14
Усього за змістові модулі	60	24	10	12	4	12	6	36	48	30	30	60
Підсумковий семестровий контроль залік	30							30	30	20	20	40
Загалом		90								100		

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Предмет, завдання і система юридичної психології	2	
2	Психологічна характеристика юридичної діяльності	2	
3	Правова психологія	2	
3	Психологія злочинного діяння	2	
4	Психологічні основи процесуальної діяльності	2	
4	Психологічні основи проведення окремих слідчих дій	2	
5	Поняття і компетенція судово-психологічної експертизи	2	
6	Психологічні основи судової діяльності	2	
7	Кримінальна психологія	2	
8	Психологія особи злочинця.	2	
Разом		20	

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Предмет, завдання і система юридичної психології	2	
1	Психологічна характеристика юридичної діяльності	2	
2	Правова психологія	2	
2	Психологія злочинного діяння	2	
3	Психологічні основи процесуальної діяльності	2	
3	Психологічні основи проведення окремих слідчих дій	2	
3	Поняття і компетенція судово-психологічної експертизи	2	
4	Психологічні основи судової діяльності	2	
4	Кримінальна психологія	2	
4	Психологія особи злочинця.	2	
Разом		20	8

7. Види і зміст поточних контрольних заходів *

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання – опитування	Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11185	5 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, у повному обсязі; 4 бали – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, є неточності; 3 бали – відповідь надана із розумінням основних понять, положень і фактів, проте завдання не в повному обсязі або містять помилки; 2 бали – відповіді надані частково. 1 бал – відповіді надані частково і з помилками.	5
	Практичне завдання – Виконання практичного завдання	Вимоги до виконання та оформлення: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11185	9-10 балів – завдання виконані в повному обсязі, без помилок; 7-8 бали – завдання виконані в повному обсязі, є неточності; 5-6 бали – завдання виконані з незначними помилками; 3-4 бали – завдання виконані частково; 1-2 бали – завдання виконані з істотними помилками	10
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15
2	Теоретичне завдання – опитування	Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11185	5 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, у повному обсязі; 4 бали – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, є неточності; 3 бали – відповідь надана із розумінням основних понять, положень і фактів, проте завдання не в повному обсязі або містять помилки; 2 бали – відповіді надані частково. 1 бал – відповіді надані	5

			частково і з помилками.	
	Практичне завдання – Виконання практичного завдання	Вимоги до виконання та оформлення: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11185	9-10 балів – завдання виконані в повному обсязі, без помилок; 7-8 бали – завдання виконані в повному обсязі, є неточності; 5-6 бали – завдання виконані з незначними помилками; 3-4 бали – завдання виконані частково; 1-2 бали – завдання виконані з істотними помилками	10
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2	15
...	Теоретичне завдання – опитування	Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11185	5 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, у повному обсязі; 4 бали – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, є неточності; 3 бали – відповідь надана із розумінням основних понять, положень і фактів, проте завдання не в повному обсязі або містять помилки; 2 бали – відповіді надані частково. 1 бал – відповіді надані частково і з помилками.	5
	Практичне завдання – Виконання практичного завдання	Вимоги до виконання та оформлення: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11185	9-10 балів – завдання виконані в повному обсязі, без помилок; 7-8 бали – завдання виконані в повному обсязі, є неточності; 5-6 бали – завдання виконані з незначними помилками; 3-4 бали – завдання виконані частково; 1-2 бали – завдання виконані з істотними помилками	10
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			15
	Теоретичне завдання – опитування	Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11185	5 балів – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, у повному обсязі;	5

			<p>4 бали – відповідь надано на всі основні і додаткові запитання, без помилок, є неточності;</p> <p>3 бали – відповідь надана із розумінням основних понять, положень і фактів, проте завдання не в повному обсязі або містять помилки;</p> <p>2 бали – відповіді надані частково.</p> <p>1 бал – відповіді надані частково і з помилками.</p>	
	Практичне завдання – Виконання практичного завдання	Вимоги до виконання та оформлення: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11185	<p>9-10 балів – завдання виконані в повному обсязі, без помилок;</p> <p>7-8 бали – завдання виконані в повному обсязі, є неточності;</p> <p>5-6 бали – завдання виконані з незначними помилками;</p> <p>3-4 бали – завдання виконані частково;</p> <p>1-2 бали – завдання виконані з істотними помилками</p>	10
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			15
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль**

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання Письмова відповідь на заліку	передбачає розгорнуте висвітлення двох питань, перелік яких наведено у Moodle	правильна відповідь на одне питання оцінюється у 10 балів	20
	Практичне завдання Виконання і захист індивідуальної роботи	Публічний захист є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даними видами робіт	вдало виконаний проект, який відповідає вимогам новизни, актуальності, проблемності оцінюється	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна література

1. Абрамович С.Д. Риторика загальна та судова: навч. посіб. / С.Д. Абрамович. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 425 с.
2. Артикуца Н. В. Мова права і юридична термінологія / Н.В. Артикуца. – К.: Стилос, 2004. – 277 с.
3. Гах Й. Етика ділового спілкування: навч. посіб. / Й. Гах // М-во освіти і науки України, Ін-т менеджменту та економіки «Галицька академія». – К.: Центр навч. л-ри, 2005. – 158 с
4. Георгізова І.Л. Навчально-методичний посібник з дисципліни «Судова риторика» / І.Л. Георгізова. – Черкаси: Видавництво ФОП ПП Попадюк С.В., 2015. – 48 с
5. Грицаєнко Л.М. Основи красномовства: навчальний посібник / Л.М. Грицаєнко. – К: КНУТД, 2013. – 244 с
6. Зубенко Л.Г. Ораторське мистецтво: практ. посіб. / Л.Г. Зубенко. – К.: Парлам. вид-во, 2002. – 115 с
- 10
7. Коні А. Як привернути й утримати увагу аудиторії / А. Коні // Закон і бізнес. – 2004. – 4-10 вересня (№ 36). – С. 17
8. Культура ділового спілкування: навч. посіб. / уклад.: Л. Зубенко, В. Немцов. – К.: ЕксОб, 2004. – 196 с
9. Мазур Р. Публічний виступ: психолого-емоційні засади / Р. Мазур // Наука і суспільство. – 2011. – № 11/12. – С. 27-32.
10. .Мацько Л. І. Риторика: навч. посіб. / Л.І. Мацько, О.М. Мацько. – К.: Вища шк., 2003. – 311 с

Додаткова

1. Молдован В.В. Судова риторика: теорія і практика: навч. посіб. / В.В. Молдован. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 491 с

2. . Овчиннікова А. П. Формування традицій мовного дискурсу в Україні / А. П. Овчиннікова // Актуальні пробл. держави і права. – Вип. 21. – Одеса: Юрид. л-ра, 2003. – С. 58-63

3. Олійник О. Ораторське мистецтво юриста: навч. посіб. / О. Олійник. – К.: Кондор, 2010. – 210 с.

4. Сагач Г.М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації: навч. посіб. / Г.М. Сагач. – К.: Вид-во «Зоря», 2003. – 255 с

5. Тофтул М. Г. Логіка / М.Г. Тофтул. – К.: Вид. центр «Академія», 2003.

6. Токарська А. С. Культура фахового мовлення правника / А.С. Токарська, І.М. Кочан. – Л.: Світ, 2003. – 312 с.

7. Худолесєв Ю. Етикет і сучасна культура спілкування: навч. посіб. / Ю. Худолесєв, В. Шеломенцев. – К.: Лібра, 2003. – 415 с.

8. Цимбалюк І. Психологія спілкування: навч. посіб. / І.М. Цимбалюк. – К.: Професіонал, 2004. – 303 с

Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України

2. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека імені В.І.Вернадського

3. <http://www.library.ukma.kiev.ua/amer> – Американська бібліотека НаУКМА

4. <http://www.loc.gov> – бібліотека Конгресу США

6. <http://www.bl.uk> – Британська бібліотека

7. <http://www/d-nd.de> – Німецька національна бібліотека

8. <http://www.bnf.fr> – Національна бібліотека Франції

9. <http://dev.europeana.eu> – Європейська цифрова бібліотека (Europeana)